

Cập nhật thông tin cao trào Dân chủ ở Trung Đông

Yemen, tổng thống Saleh tuyên bố sẵn sàng chuyển giao quyền lực

- RFI – 25.3.11 | Trọng Thành

Biểu tình trước đại học Sanaa ngày 25/3/11
đòi Tổng thống Yemen Ali Abdullah Saleh phải ra đi. (Reuters)

Tổng thống Yemen hứa sẽ rời bỏ quyền lực, nhưng không muốn giao lại cho những người mà ông gọi là «những kẻ phiêu lưu và mưu đồ lật đổ». Đây là phát biểu của Tổng thống Ali Abdallah Saleh được phát đi trên truyền hình nhà nước Yemen hôm nay, thứ Sáu 25/3.

Tại Sanaa, thủ đô Yemen, hai cuộc biểu tình lớn với hàng trăm nghìn người tham gia, được tổ chức song song : cuộc biểu tình của phe đối lập, tại quảng trường « Thay đổi », gần đại học Sanaa, và một cuộc thứ hai của phe ủng hộ Tổng thống, tại quảng trường Al-Sabiine, gần Dinh Tổng thống. An ninh được siết chặt xung quanh hai cuộc biểu tình này, để tránh không cho các cuộc đụng độ bùng nổ giữa hai phía. Quân đội đã phải nổ súng cảnh cáo trước một số hành động quá khích.

Đối lập Yemen đã kêu gọi toàn dân tham gia một ngày hành động để đòi Tổng thống phải ra đi, và tuyên bố sẽ chiếm lấy Dinh Tổng thống, vào ngày 1/4 tới. Càng ngày càng bị cô lập hơn, mặc dù có những lời tuyên bố cứng rắn, Tổng thống Saleh đã phải liên tục có những nhượng bộ trong thời gian gần đây, đặc biệt là phải chấp nhận đề nghị đối thoại với đối lập một lần nữa.

Xin nhắc lại là, một viên chức cao cấp rất có uy tín trong quân đội Yemen, tướng Mohsen Ali al-Ahmar, đã tuyên bố đứng về phía phong trào phản kháng. Rất nhiều sĩ quan và binh lính trong quân đội đã đào ngũ để đứng về phe đối lập. Ngày thứ Ba vừa qua, một số cuộc đụng độ đã nổ ra giữa binh sĩ ủng hộ đối lập và lực lượng cận vệ của chính quyền, khiến hai

người thiệt mạng. Theo tin của AFP tối qua, tướng Ahmar đã tiến hành các cuộc đối thoại để xây dựng một « Ủy ban chuyển tiếp » nhằm chấm dứt cuộc khủng hoảng.

Biểu tình tại Syria: Hơn 100 người bị bắn chết

• RFI – 25.3.11 | Thụy My

Biểu tình chống chế độ Bachar el Assad, gần đền thờ al-Omari ở Deraa, ngày 22/03/2011 (Reuters)

Hôm nay 24/3 đã có trên 20.000 người tham gia đưa tang tại Deraa tại miền nam Syria, nơi đã diễn ra các cuộc biểu tình chống chính phủ. Theo các nhà hoạt động nhân quyền, thì hôm qua đã có hơn 100 người biểu tình bị cảnh sát bắn chết.

Nhiều nạn nhân là cư dân các ngôi làng gần đó, đến Deraa để tham dự tang lễ những người biểu tình đã thiệt mạng hôm trước. Một nguồn tin khác cho rằng, con số nạn nhân lên đến trên 150 người, và cần đến một tuần lễ để an táng hết những người này. Hôm nay, một nhà báo đồng thời là chủ tịch Trung tâm Vì báo chí và tự do ngôn luận Syria cũng bị bắt giữ.

Thông tin viên Sophie Dumont tường trình từ Damas:

"Đám tang của hai người biểu tình bị thiệt mạng tại Deraa thuộc miền nam, đã kết thúc bằng các loạt súng bắn vào thân nhân của người quá cố và những người đưa tang, gây ra thêm những nạn nhân mới. Những yếu tố mới cho thấy hầu hết các vụ nổ súng là từ lực lượng an ninh Syria, nhưng theo hãng thông tấn chính thức của Sana thì một số người biểu tình là thuộc các băng đảng vũ trang, đã giấu vũ khí trong đền thờ Hồi giáo al-Omari, đang trở thành địa điểm tập họp của người biểu tình.

Do tình trạng nghèo đói ngày càng tăng cao ở vùng này, những người biểu tình không ngớt đòi chấm dứt tệ nạn tham nhũng, và tình trạng cảnh sát chìm kiểm soát hầu hết lãnh thổ Deraa. Họ đã phóng hỏa trụ sở của đảng Baas, vốn do gia đình Tổng thống Bachar el-Assad

lãnh đạo từ 40 năm qua, và phá hủy văn phòng công ty điện thoại Syriatel do Rami Makhlouf, người anh em họ giàu có của ông Bashar el-Assad làm chủ.

Tổng thống Syria đến nay vẫn giữ im lặng trước các đòi hỏi của người dân, cũng như lời kêu gọi của cộng đồng quốc tế không sử dụng đến bạo lực. Tuy vậy Phó tổng thống Syria, ông Farouk Al Charaa cũng tuyên bố rằng người đứng đầu nhà nước sẽ phải tiếp tục theo con đường cải cách và hiện đại hóa.

Tại Damas, người ta chứng kiến một diễu hành đầy ấn tượng, đó là những chiếc xe hơi do các thanh niên cầm lái, chạy khắp thủ đô sau nửa đêm, vừa nhấn còi inh ỏi vừa giơ cao chân dung của Tổng thống và lá cờ Syria. Cách thức biểu dương lực lượng này không làm nao núng được dân chúng đang im lặng rút vào bí mật."

Xin nhắc lại, một phong trào chống đối đã bắt đầu tại Syria từ ngày 15/3, theo lời kêu gọi từ một trang Facebook mang tên “Cuộc cách mạng Syria chống lại Bashar al-Assad năm 2011”, cổ vũ người dân xuống đường vì “Một Syria không bạo chúa, không tình trạng khẩn cấp và tòa án đặc biệt”. Các cuộc biểu tình quy mô nhỏ tại thủ đô đã bị giải tán, sau đó phong trào lan xuống miền nam.

Hoa Kỳ tuyên bố tình trạng bạo động và bắt bớ trái phép tại đây là đáng “báo động”, trong khi Tổng thư ký Liên Hiệp Quốc Ban Ki Môn lên án việc sử dụng bạo lực đàn áp “những người biểu tình ôn hòa”.

Làn sóng dân chủ làm rung chuyển chế độ độc tài Syria

- RFI – 25.3.11 | Thanh Phương

Những người biểu tình tiếp tục gây áp lực lên Tổng thống Bashar al-Assad.
Ảnh chụp ngày 22/3/11 gần đền thờ Hồi giáo al-Omari ở Deraa.
Reuters/Khaled al-Hariri

Sau Tunisia, Ai Cập và Libya, nay đến lượt Syria bị rung chuyển vì những cuộc biểu tình phản kháng chưa từng có, buộc chính quyền Tổng thống Bashar al-Assad phải nhượng bộ.

Từ 40 năm qua, quốc gia này vẫn sống dưới một chế độ độc tài cha truyền con nối. Đặc điểm của Syria là người allaouite, một nhánh của hệ phái Hồi giáo chiite, chiếm thiểu số nhưng lại nắm quyền lãnh đạo từ năm 1963 đến nay, trong khi đa số dân ở nước này là người Hồi giáo hệ phái sunnite. Dưới thời Tổng thống Hafez al-Assad, mọi hình thức đối lập đều bị đàn áp dữ dội. Năm 1982, Tổng thống Syria đã ra lệnh oanh tạc vào thành phố Hama để dập tắt cuộc nổi dậy do tổ chức Huynh đệ Hồi giáo khởi xướng.

Thay cha lên nắm quyền, Tổng thống đương nhiệm Bashar al-Assad đã tìm cách đưa Syria khỏi tình trạng bị cô lập trên trường quốc tế bằng một số cải cách thận trọng, nhưng trong nội bộ chế độ, phe bảo thủ chống lại những thay đổi đó. Mặt khác, cùng với đà mở cửa, một số kẻ đã giàu lên nhanh chóng, trong khi đa số dân chúng chẳng được hưởng gì cả. Sự cách biệt giàu nghèo ngày càng tăng. Cộng thêm vào đó là nạn hạn hán từ mấy năm qua khiến người dân nông thôn kéo lên các vùng ngoại ô thành thị kiếm sống ngày càng đông, mặc dù ở những nơi này, việc làm cũng khan hiếm.

Tức nước thì vỡ bờ, nổi bất mãn chế độ dồn nén từ hàng chục năm qua đã bùng lên thành phong trào biểu tình phản kháng, được thúc đẩy bởi làn gió dân chủ từ Tunisia, Ai Cập, .. Phong trào đã bắt đầu từ ngày 15/3 tiếp theo một lời kêu gọi trên mạng Facebook thúc giục người dân xuống đường chống chế độ Tổng thống Bashar al-Assad. Các cuộc biểu tình lẻ tẻ đã diễn ra ở thủ đô Damas, nhưng đã nhanh chóng bị giải tán. Tuy nhiên chính là từ thành phố Deraa, cách Damas 100 km về phía Nam, mà phong trào phản kháng đã bùng lên mạnh mẽ, sau vụ bắt giữ 15 học sinh đã viết lên tường những khẩu hiệu kêu gọi lật đổ chế độ. Những người biểu tình tấn công vào các biểu tượng của chế độ, đốt phá các cơ sở điện thoại di động, mà sở hữu chủ là một người bà con của Tổng thống Syria.

Lực lượng an ninh Syria đã thẳng tay đàn áp biểu tình ở Deraa, đặc biệt là hôm thứ tư vừa qua đã giết chết hơn 100 người, theo nguồn tin từ các nhà đấu tranh. Chính quyền Damas đổ lỗi cho « một băng đảng vũ trang » đã gây ra bạo động, kết tội « những thế lực nước ngoài » đã tuyên truyền dối trá và khẳng định là những tin nhắn SMS đã được gửi chủ yếu từ Israel, kêu gọi dân chúng Syria làm loạn. Nhưng hôm qua, hơn 20 ngàn người đã đến dự đám tang của các nạn nhân bị bắn chết hôm thứ tư và cuộc tập hợp cũng đã biến thành biểu tình chính trị.

Để xoa dịu dân chúng, chính quyền Damas hôm qua đã vội ra tuyên bố sẽ nghiên cứu việc bãi bỏ tình trạng khẩn cấp được ban hành từ năm 1963, hứa sẽ đề ra những biện pháp chống tham nhũng và loan báo tăng lương 30% cho công chức. Về phần đài truyền hình Nhà nước loan tin là toàn bộ những người bị bắt trong những ngày qua sẽ được thả ra. Một cố vấn của Tổng thống Syria thậm chí còn nhìn nhận rằng những yêu sách của người dân ở Deraa là « chính đáng ». Bản thân Tổng thống Bashar al-Assad thì cam kết sẽ ra một đạo luật về tự do báo chí và về các chính đảng ở Syria.

Ngoài sức mạnh của phong trào phản kháng, một yếu tố khác khiến chính quyền Syria phải nhượng bộ, đó là áp lực của quốc tế, vì nhiều nước phương Tây như Pháp, Anh và Hoa Kỳ

và các tổ chức nhân quyền như Ân xá Quốc tế đã đồng loạt lên án việc sử dụng bạo lực chống người biểu tình, và yêu cầu chính quyền Syria tôn trọng quyền tự do biểu tình của người dân.

Như vậy, có thể nói là phong trào phản kháng ở Syria đã đạt thắng lợi đầu tiên và không chỉ ở Deraa, mà ngay cả ở thủ đô Damas và ở các tỉnh, bức tường sợ hãi đã bắt đầu rạn nứt. Bên cạnh những áp phích ca ngợi Tổng thống Assad và những « thành quả lịch sử » của đảng Baas đang cầm quyền, là những áp phích với hai chữ « Tự Do ».